

HET MEISJE UIT PORTOFINO

Voor Clodagh, mijn zus

But the love of sisters needs no words...

It runs as deep as a heartbeat. It is as ever-present as a pulse.

- LISA WINGATE

Gina staat voor de verdwaalde slierten blauweregen die over de deur van het café hangen. In Portofino, denkt ze, ruikt de warme lentelucht al naar een overvloed aan paarse bloemen. Maar hier in Engeland bloeit de blauweregen meestal pas in mei en is het weer beslist niet lenteachtig. Even overvalt de heimwee haar; het is bijna vijfentwintig jaar geleden dat ze voor het laatst in Italië was.

De blauweregen strijkt langs de zijkant van haar wang; ze moet hem laten snoeien, anders klagen de klanten misschien. Ze duwt de deur open en baant zich een weg over de rode vloerbedekking van het hoge bargedeelte, waar haar man, Vincent, of Vinnie zoals hij liever genoemd wordt, de oppervlakken aan het afnemen is. Voordat hij haar kan begroeten gaat de telefoon en neemt hij de hoorn op. ‘George en Dragon. Hoe kan ik u helpen?’

Gina loopt naar hun privévertrekken. Vinnie zwaait naar haar en praat verder met de brouwerij over een levering bier. Zilveren strepen accentueren zijn haar en geven hem een gedistingeerde uitstraling, maar de jongensachtige charme van de man met wie ze is getrouwd schuilt nog steeds onder zijn ouder wordende uiterlijk.

‘Ben jij dat, mam?’ roept Hope vanuit haar slaapkamer. ‘Heb je mijn recept opgehaald?’

Gina zucht. Hope likt antidepressiva sinds ze terugkwam van de hippiecommune in Dorset, waar ze ging wonen nadat ze vorige

zomer gestopt was met haar studie architectuur aan de UCL. Zo jammer; ze zou een schitterende toekomst hebben gehad, maar tijdens het tussenjaar dat ze doorbracht op de Chelsea Art School voordat ze aan haar studie begon, raakte ze betrokken bij een groep drugs-verslaafden en sindsdien is ze niet meer de oude.

‘Ja, lieverd. Ik heb je recept opgehaald.’ Gina spoelt de pillen liever door het toilet. Hope is te afhankelijk van valium, maar na haar inzinking toen het twee maanden geleden uitging met de laatste van een reeks vriendjes, is ze een grote zorg voor Gina geworden. *A butterfly child*, zoals in het liedje dat klanten uit de jukebox van de pub blijven kiezen, maar Hope is vierentwintig en geen kind meer.

In het keukentje trekt Gina haar jas uit, strijkt haar tweedrok glad, vult de waterkoker en zet hem op het fornuis. Ze steekt met een lucifer het gas aan; de Britse gewoonte van een kopje thee om vijf uur ‘s middags heeft ze kort na aankomst in Groot-Brittannië opgepikt, hoewel haar Italiaanse kant nog steeds vasthoudt aan een kopje koffie ‘s ochtends. Straks gaat ze Vinnie een handje helpen achter de bar. Zodra ze haar thee heeft gedronken en heeft gekeken hoe het met Hope gaat.

De deur van het keukentje zwaait open en Hope komt binnen. Gekleed in een spijkerbroek met wijde pijpen en een wit katoenen topje, haar lange donkerblonde haar krullend rond haar ovale gezicht, tuit Hope haar lippen in een verleidelijke glimlach die haar chocoladebruine ogen verlicht. Ze lijkt zoveel op haarzelf, denkt Gina, en op haar identieke tweelingzus Adele, in die mooie dagen voordat de Duitsers Portofino bezetten en alles veranderden.

Gina beantwoordt Hopes glimlach. ‘Wil je een kopje thee, *darlin*?’ Ze rolt de letter ‘r’ als een echte Italiaan, maar laat de ‘g’ weg als een echte Londenaar. Het dringt tot haar door dat ze een soort hybride is geworden.

‘Bedankt.’ Hope pakt een mok uit de kast en pakt dan een stoel. Ze gaapt en houdt haar hand voor haar mond. ‘Ik ben zo moe.’ Hopes accent is veel chiquer dan dat van haar ouders; ze hadden

bezuinigd en gespaard om haar privéonderwijs te geven. Dat heeft veel goed gedaan, volgens Gina.

‘Dat komt door de pillen.’ Ze heeft het niet over de dope die ze onder Hopes matras vond toen ze gisteren het beddengoed verschoonde. ‘Misschien moet je proberen het zonder te doen?’ En zonder wiet, denkt ze.

‘Misschien...’ Hope nipt van haar thee. ‘Maar als ik ze niet neem, kan ik helemaal niet slapen.’

Gina staat op het punt om voor te stellen de dosering geleidelijk af te bouwen en helemaal te stoppen met wiet roken, maar de deur valt open en Vinnie verschijnt. Met grote ogen houdt hij een telegrambrief voor zich uit. ‘Dit kwam met de tweede post. Het is aan jou gericht, liefje.’

Gina’s hand trilt als ze opstaat en de envelop van hem aanneemt. Met trillende vingers haalt ze er een stuk papier uit.

Babbo è mancato. Chiamami subito. Tommaso.

‘Mijn vader is overleden.’ Gina’s stem hapert. ‘Mijn broer wil dat ik hem bel.’ Tranen sijpelen over haar wangen en ze begint te snikken.

‘O, lieverd.’ Vinnies armen slaan zich om haar heen. ‘Het spijt me zo.’

‘Ja, mij ook.’ Hope is mee gaan knuffelen. ‘Hoe is het gebeurd?’

‘Dat zegt Tommaso niet.’ Gina zucht. ‘Ik moet hem bellen en het vragen.’

Later, nadat Gina is doorgeschakeld via een krakkemikkige verbinding naar Portofino en Tommaso haar heeft verteld dat hun vader gisteren tijdens het eten een plotselinge fatale hartaanval heeft gehad, slaagt Gina erin te vragen, haar stem schor van de tranen: ‘Hoe gaat het met mama?’

Gina sprak Italiaans met hem, haar tong wikkeld zich graag om

de vertrouwde woorden heen.

‘Ze is er natuurlijk kapot van,’ zegt Tommaso. ‘Hoe snel kun je hier zijn?’

‘Wil je dat ik kom?’ Gina’s mond is droog geworden.

‘Ik wil niet alleen dat je komt, ik verwacht ook dat je komt. Mama heeft je nodig. De hele familie heeft je nodig. Het wordt tijd dat je je verantwoordelijkheid neemt, *sorella mia*.’

Hij noemde haar zijn zus, alsof ze dat vergeten was. En om eerlijk te zijn is ze niet echt een zus voor hem geweest. Ze heeft niet eens zijn twee dochters ontmoet. ‘Wanneer is de begrafenis?’

‘Over drie dagen.’

‘Zo snel al?’

‘Je kunt hier morgen heenvliegen. Met Vincent en Hope.’

‘We hebben een café te runnen, weet je nog.’

‘Laat Vincent dan maar in Londen. Ik weet zeker dat hij het een week of zo zonder jou redt. Neem Hope mee. We willen haar allemaal ontmoeten.’

‘Het gaat niet zo goed met haar, ben ik bang...’

‘Is het ernstig?’ Tommaso klinkt bezorgd.

Hoe moet ze ingaan op de hele droevige saga? Gina heeft in de loop der jaren alleen kerst- en verjaardagsgroeten uitgewisseld met Tommaso.

‘Hope is gewoon een beetje uitgeput,’ zegt Gina en laat het daarbij.

‘De zeelucht zal haar goed doen. Haar neven en nichten kunnen niet wachten haar te ontmoeten.’

‘Ik bel mama morgen,’ zegt Gina. ‘Ik moet dit met Vincent bespreken. Doe iedereen de groeten.’

‘Komt in orde. Ondanks de trieste omstandigheden kijken we er allemaal naar uit om je snel weer te zien.’

Gina hangt de telefoon op en loopt door naar de bar, waar Vinnie een biertje staat te drinken. Hij trekt een wenkbrauw op als ze dichterbij komt.

‘Ik vertel je alles na sluitingstijd,’ fluistert ze, terwijl ze de geur van bier, sigaretten en chips met zout en azijn inademt.

Ze knoopt een schort om haar middel en glimlacht naar een wachtende klant. ‘Wat kan ik voor je doen, schat?’

Het is een drukke avond en Gina rent heen en weer. Hoewel zij en Vinnie personeel hebben: Sandra en Kathleen, door en door East End-meisjes, die populair zijn bij de klanten en hard werken, is er een eindeloze stroom flessen en glazen, ongeduldige klanten en, tot slot, een groep plaatselijke bewoners die blijft hangen tot na sluitingstijd.

‘Ga jij maar naar bed, liefde,’ stelt Vinnie uiteindelijk voor. ‘Ik sluit af zodra dit stel weg is.’

Gina drukt een snelle kus op zijn stoppelige kaak. In het voorbijgaan luistert ze of ze iets hoort uit Hopes kamer, maar alles is stil. In de kamer van haar en Vinnie schopt ze haar pumps uit, ritst haar rok open, knoopt haar zijden blouse open en loopt door naar de ensuite badkamer.

Elke avond is het dezelfde routine; ze doucht en wast haar haren om de geur van sigaretten en bier kwijt te raken. Nadat ze zich heeft afgedroogd trekt ze een nachtpon aan en kruipt onder het beddengoed om op Vinnie te wachten. Ze ademt langzaam lang uit. Hoe kan ze hem de pub alleen laten beheren? En, belangrijker nog, hoe zal ze het zonder hem redden in Portofino? Vinnie is al zo lang haar rots in de branding, ze weet dat ze verdrietig zal zijn.

Er moet een manier zijn om hieronderuit te komen.

De slaapkamerdeur gaat open en Vinnie loopt gelijk naar de badkamer. Gina staat op het punt om in slaap te vallen als ze voelt hoe het matras wegzakt en zijn gespierde lichaam zich om het hare wikkelt. ‘Ben je nog wakker, liefde?’ mompelt hij.

Ze draait zich naar hem toe en vertelt hem over het telefoonge-

sprek met Tommaso. ‘Ik wil echt niet gaan.’

Vinnie kijkt haar met een ferme blik aan. ‘Je moet, lieverd. Je moeder heeft je nodig. Stel je voor hoe je je zou voelen als Hope ver weg woonde en je mij plotseling kwijt zou zijn. Je zou willen dat ze bij je was.’

‘Ze heeft Tommaso.’

‘Je moeder heeft verdriet. Ze heeft al haar familie om zich heen nodig.’

Gina knikt. ‘Hoe red jij het dan in de kroeg?’

‘De brouwerij heeft een uitzendbureau. Ik zorg dat we een getrouwd stel van hen krijgen om bij te springen.’ Hij kust haar op haar neus. ‘Maak je geen zorgen.’

‘En Hope dan?’

‘Je moet haar meenemen.’

‘Ze heeft veel aandacht nodig. Ik weet niet of ik met haar om kan gaan, en zeker niet loslaten in Italië.’

Vinnie houdt Gina dicht tegen zich aan, wrijft over haar schouders. ‘We kunnen Hope niet blijven vertroetelen. Ze moet ooit volwassen worden. Misschien vindt ze haar weg in Portofino. Dan is ze tenminste weg van Londen en haar drugsvriendinnen.’

Gina kauwt op haar lip. ‘Ik denk dat je gelijk hebt.’

‘Ik weet dat ik gelijk heb. En als we uitzendkrachten hebben, kan ik misschien weggaan en me bij jullie aansluiten.’

Hij kust haar opnieuw, intenser deze keer. Het vuur tussen hen laait op en ze kreunt van genot bij zijn aanraking.

Hun vrijpartij is vurig, net zo vurig als in het begin. Nooit routineus, altijd oprecht. Ze hebben niets dan bewondering voor elkaar. En liefde.

Zo veel liefde.

Hun lichamen schuren tegen elkaar en Vinnie leunt op zijn armen om haar aan te kijken.

Ze streelt zijn wang en staart diep in zijn ogen.

Alles komt goed. Dat moet wel. Het alternatief is het niet waard om over na te denken.

Het BEA-vliegtuig daalt over de Ligurische Zee, dan over de oevers en zet tot slot koers naar het vliegveld van Genua. Gina tuurt uit het raam; ver beneden haar glinstert het water, goudkleurig in de late middagzon. In haar borstkas een mengeling van angst en opwinding. Opwinding omdat ze haar oude thuis weerziet. Angst over de herinneringen die ongetwijfeld weer naar boven zullen komen.

Ze wijst Hope op de Golf van Tigullio en de kaap van Portofino. Gina heeft nog nooit over dit gebied gevlogen; het uitzicht op het bergachtige binnenland dat afdaalt naar de rotsachtige kuststrook doet haar hart bonzen. Vanuit het vliegtuig lijken de rotsen eronder onschuldig, maar Gina weet wel beter. Een kwarteeuw geleden vocht ze met de partizanen in die bergen tegen de nazifascisten, in een landschap dat net zo hard en meedogenloos was als de vijand.

Al snel beginnen ze hun afdaling over de haven van Genua, de drukste van Italië, met ontelbare schepen en kranen en pakhuizen, en dan landen ze op de landingsbaan die gebouwd is op uit zee gewonnen grond.

‘Hoelang duurt het voordat we in Portofino zijn?’ vraagt Hope. ‘Ik kan niet wachten om je familie te ontmoeten.’

‘Ze zijn ook jouw familie, lieverd.’

Het feit dat Hope vanaf het begin enthousiast was om met Gina mee te gaan naar Italië is een buitenkansje, vindt ze. Hope lijkt uit

haar recente roes te zijn ontwaakt en heeft weer interesse in het leven, wat alleen maar goed kan zijn. Ze heeft zelfs haar aquarelverf, draagbare ezel en schetsboek ingepakt.

Ze gaan de vliegtuigtrap af met de rest van de passagiers. Samengeperst in een bus als sardientjes in een blik worden ze naar de terminal gebracht, waar ze in de rij staan voor immigratie en dan door een gang naar de bagagehal gaan.

‘Wat doet die hond?’ Hope staart naar de Duitse herder die aan de koffer van een jongeman met lang haar zit te neuzen. De Duitse herder zit aan een korte lijn die wordt vastgehouden door een streng uitzierende politieagent die bij de douane staat.

‘Zoeken naar drugs, denk ik.’ Gina werpt Hope een doordringende blik toe. ‘Heb je niets bij je?’ Ze begint te fluisteren en sist: ‘Zeg me dat je niks mee hebt!’

Hope’s gezicht is asgrauw geworden. ‘Ik moet naar het damestoliet. Ik dacht dat ik er wel mee weg zou komen om een voorraadje in mijn onderbroek te verstoppen, maar die hond ruikt het vast. Ik ga het gewoon doorspoelen.’

Gina haalt snel adem. Hope had Hopeless moeten heten, want dat is ze. Gina wijst naar de stoelen langs de muur aan de andere kant van de foyer. Ze knarst met haar tanden. ‘Ik zal daar op je wachten.’

Ze vindt een bagagetrolley en tilt haar koffers en die van Hope erop.

Een vrouw met een baby in een kinderwagen wandelt voorbij.

Gina’s maag draait zich op. Ze heeft zo veel baby’s verloren. De meeste had ze vroeg in haar zwangerschap verloren door een miskraam, haar lichaam verdreef ze voordat ze in haar baarmoeder waren terechtgekomen. Maar de twee die haar hart in stukken hadden gescheurd, de tweelingjongens die na amper vijf maanden zwangerschap doodgeboren waren, hadden haar gebroken en ze voelt het hartverscheurende verlies nog steeds.

Vinnie overtuigde haar daarna om het niet meer te proberen.

Hij zei dat hij het effect op haar zag en haar dat niet nog een keer wilde aandoen. Ze heeft een dochter; ze zou gelukkig moeten zijn. Maar Gina kan het niet helpen dat ze er nog steeds naar verlangt haar lege armen met nieuw leven te vullen. Ze slaakt een diepe zucht en denkt terug aan het vasthouden van de pasgeboren Hope, het inademen van haar zoete babygeur, het kussen van haar zachte donzige hoofdje. Een ervaring die ze nooit meer mee zal maken.

Gina staart naar haar 'vlinderkind', dat door de hal loopt alsof ze zich nergens zorgen over maakt. 'Kom mee. Je oom zal zich afvragen waar we zijn.'

Hope glimlacht en pakt het karretje, duwt het in de richting van de rij 'Niets aan te geven' en Gina loopt erachteraan, terwijl ze in zichzelf mompelt: 'Ze had op zijn minst haar excuses kunnen aanbieden.'

Een politieagent geeft met zijn hand aan dat ze moeten stoppen en Gina's hart stukt.

De hond geeft hun koffers een flinke snuffelbeurt en draait zich dan om.

De politieagent gebaart dat ze door mogen lopen.

Hope schudt haar hoofd. 'Die verdomde hond kwam niet eens in mijn buurt. Ik heb voor niets mijn wiet doorgespoeld.'

'Stil.' Gina legt een vinger op haar lippen. Ze is zo boos dat ze haar wel een klap zou kunnen verkopen. Maar ze heeft Hope nog nooit geslagen, in tegenstelling tot sommige van haar Engelse vrienden, van wie de mantra was: 'Wie zijn kind liefheeft, spaart de roede niet.' Misschien is dat waar Gina de fout in is gegaan? Nee, uit geweld komt alleen maar meer geweld voort, weet ze uit bittere ervaring.

Buiten ontdoen ze zich van hun jassen in de warmte van de aprilavond en gaan op weg naar het aangewezen ophaalterrein. Gina's broer, Tommaso, zwaait naar hen. Hij is dikker dan ze zich herinnert en zijn haar is net zo grijs als dat van haar en Vinnie. Tommaso steekt zijn armen uit en ze valt erin.

Hij kust haar op beide wangen. ‘*Ben tornata*. Welkom thuis!’

Gina doet een stap achteruit. ‘*Come sta la Mama?* Hoe is het met mama?’

‘Nog steeds in shock. Dat zijn we allemaal. Maar ze is sterk... ze redt zich wel.’ Hij draait zich om en zegt in het Engels tegen Hope: ‘Ik ben blij dat ik je eindelijk ontmoet.’

Hope schenkt hem haar adembenemende glimlach en zegt dan: ‘Je lijkt zo op...’

‘Moeten we niet gaan?’ snauwt Gina. ‘Mama zal op ons wachten.’

Ze laden hun koffers in de kofferbak van Tommaso’s Lancia Flavia en vertrekken.

Ze komen aan bij een tolhuisje op de snelweg. ‘Dit is nieuw,’ zegt Gina.

‘Voltooid in ‘67. Halveert de rijtijd tussen Genua en thuis.’ Tommaso neemt een kaartje aan van de medewerker en rijdt dan verder.

De *autostrada* snijdt door berghellingen en overspant steile kloven via indrukwekkend gebouwde viaducten. Na ongeveer een halfuur nemen ze de afslag naar Rapallo. Daarvandaan leidt de weg hen naar Santa Margherita Ligure, langs grote hotels die dateren van rond de eeuwwisseling.

Beide resorts zijn al tientallen jaren vakantiebestemmingen voor rijke Milanezen, herinnert Gina zich. En voor de oorlog kwamen er ook rijke Engelsen. Ze kwamen natuurlijk niet meer toen Italië in 1940 de kant van Duitsland koos en de *tedeschi* de Engelsen vervingen als vakantiegangers.

‘Deze stad is zo mooi.’ Klinkt de bewonderende stem van Hope van de achterbank. ‘Die gebouwen die in allemaal verschillende kleuren geschilderd zijn, zijn prachtig.’

‘Wacht maar tot je Portofino ziet,’ pocht Tommaso. ‘Dat is nog veel mooier.’

De rit vanaf Santa Margherita duurt ongeveer twintig minuten, de smalle weg ligt tussen grote uitstekende rotsen die in de kobaltblauwe zee tuimelen. Alles is hetzelfde gebleven, verwondert Gina